

Innhold

Takk	11
Teppet går opp.	13
DEL 1 METODOLOGI – OM TENKNING OG DANNELSE AV VIRKELIGHETSFORSTÅELSE	15
Kapittel 1 En ny verden for deg: fra historikk til fremtidsvisjoner	17
<i>Karl Elling Ellingsen og Rikke Gürgens Gjærum</i>	
Introduksjon	18
Disability research.	18
Diagnose & merkelapper – verdivalg eller språkvalg	19
Historikk – levekår, livskvalitet og livsbetingelser.	20
Sterilisering som løsning	22
Store overskrifter i offentligheten	22
Kampen om normalitet	23
En økende kritikk	24
Nyere forskning og dokumentasjonsarbeid.	25
Innholdet i boken – en veiledning for leseren	27
Litteraturliste	30
Kapittel 2 Samtale, språkhandling og sosialt liv	34
<i>Willy Guneriussen</i>	
Introduksjon	35
Samtale og meningsmangfold	36
Intervju som kilde til kunnskap – om hva?	39
Analyse av språk og språkbruk	42
Foreløpig teoretisk oppsummering – den semiotiske trekanten	44

Mening og intersubjektivitet	45
Intervju, språkhandlinger og hverdagslig språkbruk	46
Når intervjumaterialet blir utilstrekkelig	47
Virksomhet, begrep og mening: felles eller forskjellig verden? . .	50
Avslutning	51
Litteraturliste	52
Kapittel 3 Det finnes ingen metode for å finne skatten	55
<i>Elisabeth Waaler</i>	
Bakgrunn og introduksjon	55
Levende forskning	57
Hvem eier teksten	59
Forskning til fots.	62
Et lokalt eksempel på forskning til fots	63
Forskeren, tegneren og hverdagsmennesket	66
Det ubrukbare.	69
Problembevissthet er vel så viktig som sakkunnskap	71
Demrende forståelse, tilstedeværelse og god tid.	73
Det å tenke er skapende liv med tanke på kommende tider. . .	73
Nomadisk tenkning: Å tenke er reise på stedet uten endemål . . .	74
Reise for å leve og aktiv glemsel	77
Ta beina fatt – hjernen vil ut i det fri	78
Om å være lærenem – legg på svøm!	79
Det finnes altså ingen metode for å finne skatten	80
Litteraturliste	81
Kapittel 4 Funksjonshemming og emansipatorisk forskning .	84
<i>Alexander Kwesi Kassah og Bente L. Lind Kassah</i>	
Bakgrunn	84
Emansipatorisk forskning	86
Ansvarliggjøring	87
Den sosiale modellen	89
Datainnsamling	89
Empowerment.	91
Videre debatt – uavhengighet og politikk	92
Emansipatorisk forskning – en utfordring for utviklingshemmede og forskere.	94
Hvem er egnet for forskning i feltet?	96

Avsluttende kommentar	96
Litteraturliste	98
Kapittel 5 Funksjonshemmede kvinner og feministisk forskning	102
<i>Bente L. Lind Kassah og Alexander Kwesi Kassah</i>	
Innledning	102
Kort om feministiske forskningsperspektiver	104
Behov for alternativ kunnskap og metode	106
Modellenes betydning	108
Tradisjonell feminisme og funksjonshemmede kvinner	110
Feminismens relevans og videre forskning om kjønn	112
Oppsummering	114
Litteraturliste	115
DEL 2 PRAGMATISKE METODEREISER	121
Kapittel 6 Noen metodiske dilemmaer	123
<i>Marit Sundet</i>	
Innledning	123
Empirisk grunnlag	125
Teorienes betydning	125
Tillit og kommunikasjon	127
Observerende deltakelse	132
Avslutning	135
Litteraturliste	136
Kapittel 7 Usedvanlige informanter gir særegne narrativer	138
<i>Rikke Gürgens Gjærum</i>	
For-forståelse og menneskelige møter	138
Det usedvanlige i mennesket	139
Planlegging og spontanitet	141
Gjennomføre intervju om estetiske erfaringer	145
Tolke informanters bruk av metaforer	148
Analyse og metodetriangulering	151
Hvordan formidle forskningsfunn om kunstutøvelse	156
Kreativitet i kunnskapsutvikling og metodekritikk i kvalitativ forskning	157

En foreløpig slutt – starten på noe nytt	158
Litteraturliste	160
Kapittel 8 En dobbel utfordring – å intervju unge med en utviklingshemming	162
<i>Anna Kittelsaa</i>	
Innledning	163
Å være ung med en utviklingshemming	164
Ungdomstid eller bare overgangsfase?	167
Hva slags referanseramme?	168
Utfordringer ved intervju av unge med utviklingshemming	170
Portvaktfunksjonen	171
Informanter med lite makt	173
Etske overveielser	175
Informert samtykke	175
Konfidensialitet	176
Konsekvenser	178
Intervjusituasjonen	179
Språk og handling – bevisstgjøring i all enkelthet	182
Alternative datainnsamlingsmetoder	184
Avsluttende kommentarer	185
Litteraturliste	187
Kapittel 9 Å intervju kollektivt	190
<i>Jan Meyer og Rikke Gürgens Gjærum</i>	
Introduksjon – definisjoner og historikk	190
Forberedelse – om forskningsdesign, suksessfaktorer og strategisk utvalg	194
Gjennomføring – ute i feltet med fokusgrupper	195
Gruppedynamikk – asymmetri og territorialitet	198
Moderatoren – diskusjonslederen i gruppen	200
Tolkning og analyse av data – fra transkribering til publisering	201
Oppsummering	204
Litteraturliste	204

Kapittel 10 Begrensninger og forskningsmetodiske kneiker	209
<i>Karl Elling Ellingsen</i>	
Forskningsteoretiske betraktninger	210
Generalisering	212
Validitet	213
Reliabilitet	215
Feilkilder – forstyrrelser som oppstår	216
Kvalitativt intervju	218
Metodiske overveielser ved intervju av personer med utviklingshemming	220
Hvorfor velge intervju?	223
Intervju av personer med utviklingshemming	224
Institusjonalisert hverdagsliv	224
Metode	225
Analysearbeidet	225
Metodiske overveielser/drøftinger	226
Et ganske normalt liv	227
Metode	228
Analysearbeidet	228
Metodiske overveielser/drøftinger	228
Jeg vet jeg er annerledes, men ikke bestandig	229
Tvang, makt og ambivalens	230
Valgene og overveielserne – hvor godt traff de	231
Intervju – ønskelig eller en nødvendighet?	231
Noen forskningsspørsmål besvares best gjennom intervju	232
Erfaring fra samhandling, en forutsetning eller et krav	232
Viktige observasjoner i en fremmed kultur	233
Ingen bommet helt	234
Psykisk utviklingshemmede eller lett grad av psykisk utviklingshemming	234
Intervjuing som håndverk	235
Vitenskapelige og etiske begrensninger og kneiker	235
Litteraturliste	238
 Kapittel 11 Konkrete forskningsmetodiske innspill	 241
<i>Rikke Gürgens Gjærum</i>	
Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste	241
Redusert samtykke	245

Inclusive research	247
Helse- og medisinsk forskning	248
Personvernbegreper	249
Ved reisens slutt.	250
Litteraturliste	252
Ved teppefall.	253
Forfatteromtale	254
Forfatterpresentasjoner med publikasjoner	256
Sluttnoter	260
Stikkord	263